

[Horn.]

Altså, ved at indføre den ordning, der her er tale om, og løfte det udelte noget længere op skulle alle begavelserne blive sinket. Jeg tvivler på, at denne vurdering er rigtig. Jeg vil ikke sige, at denne tale lyder, som når de ræve snakker for de gæs, men jeg tror ikke, den holder.

Vi anser det for særdeles forstandigt, at eksamen først skal aflægges efter 10 års skolegang, og at den begrænses. Ligeledes anser vi, som jeg før sagde, afgangsbvisordningen for særdeles hensigtsmæssig. Jeg er ikke i tvivl om, at dette, at afgangsbvis skal gives såvel for hovedskolen som for realskolen også efter de nye planer, vil kunne blive en særdeles god og vejledende ordning både for de unge og for de arbejdsgivere, som skal modtage dem.

Endvidere kommer land og by nu til at ligge på samme linje, og det tillægger vi overmåde stor betydning. Således som forslaget nu er formet, anser vi det for en betydelig gevinst, at den enkelte nu selv kan vælge sin form inden for de tre muligheder, der gives. Det almindelige for landsbyerne må vel nok skønnes at blive den 7-årige hovedskole og bygget oven på den en 3-årig realskole, således som det allerede er anvist i cirkulæret af 19. januar i år, og som mange kommuner har set hen til som en løsning for at fastholde børnene i landsbyen eller i det skoleforbund, som flere landsbyer måtte have samlet sig om. For byerne må det vel nok skønnes, at det bliver den 8-årige hovedskole suppleret med den 4-årige realskole og et 4-årigt gymnasium bygget ovenpå, der bliver reglen. Jeg anser det ligesom den højtærede minister for heldigt, at realskolen får en stærkere tilknytning til den almindelige folkeskole.

Vi tror, at det er muligt at opbygge undervisningsplanen for disse forskellige former således, at eleverne kan gå ud af såvel realskolen som gymnasiet med den samme gode udrustning som nu og tillige have medvirket til at trække deres kammerater i hovedskolen et tag højere op.

Jeg deler de synspunkter, som den norske undervisningsminister fremsatte engang i vinter i en vægtig tale, som har været diskutert meget i Norge, og hvori han gav udtryk for, at man i Norge i høj grad måtte lægge vægt på, at de mere middelbegavede fik en løftning, ud fra den betragtning, at det norske folk i høj grad har brug for at skabe sig en større kunnen, så det kan blive mere konkurrencedygtigt. Jeg mener, at det synspunkt fuldt og helt dækker også det behov, vi har.

Med denne generelle vurdering af de ministeren fremsatte lovforslag kan jeg anbefale forslagene til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Kommunerne og amtskommunerne venter med længsel på en afklaring, og både forældre og lærere har stor interesse i at få en ordning, så vi kan få ro om skolen nogle år. Om det kan blive 30-40 år, som Folkeskolens redaktør ønskede i en leder i bladet for nylig, tvivler jeg om. I alt fald har vi ikke i de sidste 200 år her i Norden haft så lange perioder med ro om en skoleordning, og med den hastige udvikling er der heller ingen grund til at tro, at vi får så lang en periode i tiden, der kommer. Men hvis vi gennemfører disse forslag, har vi i alt fald mulighed for i en periode at få ro, og det trænger skolen i høj grad til.

En skole er jo et levende organ, hvor tidens og dens enkelte lærers initiativ må mødes i den bedst mulige udformning af behandlingen af det stof, den opvoksende slægt har behov for. I den rigtige skole gror nye tanker frem som spæde spirer hver dag, og når udviklingstrinnet er stort nok, må vante former igen i støbeskeen. De ældre lærere kan ryste på hovedet, og de unge kan få lov at brænde et par fantasifulde planer, men hverdagens liv uden for skolen stiller sine krav til os, og den har gjort det længe både i skolen og folketinget. Man kan stritte imod. Det gjorde den gamle latinskole så længe, at der kun var latter tilovers for den, da den omkom. Måtte vi lære heraf og nu skride til handling.